

Deontologische code

Lokaal bestuur Tervuren

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. De deontologische code is van toepassing op de mandatarissen van het lokaal bestuur Tervuren. Deze code vormt het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de mandatarissen als leidraad hanteren bij de dienstverlening aan de burger.

Voor de gemeente worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van de gemeenteraad
- de gemeenteraadsleden,
- de burgemeester,
- de schepenen.

Voor het OCMW worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn,
- de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn,
- de voorzitter van het vast bureau,
- de leden van het vast bureau,
- de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst,
- de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

Voor het autonoom gemeentebedrijf BEXIT worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van het directiecomité,
- de leden van het directiecomité,
- de voorzitter van de raad van bestuur,
- de leden van de raad van bestuur.

Lokale mandatarissen die namens de gemeente of het OCMW andere mandaten bekleden, zijn ook in die hoedanigheid ertoe gehouden de bepalingen van de deontologische code na te leven. Dit geldt zowel voor de mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt, als voor alle hiervan afgeleide mandaten.

Als een extern persoon – niet vermeld in bovenstaande opsomming – een mandaat opneemt namens de gemeente of het OCMW, onderschrijft hij de deontologische code bij zijn aanstelling.

Artikel 2. Lokale mandatarissen die naast hun mandaat professionele activiteiten uitoefenen in een dienstverlenende functie, vermijden verwarring te scheppen tussen beide. Ze stellen duidelijk naar de burger toe in welke hoedanigheid zij optreden.

Als lokale mandatarissen klachten of meldingen ontvangen, informeren ze de burger over het meldpunt voor meldingen en klachten of het meldpunt voor klokkenluiders. Ze verwijzen alle vragen hierover correct door naar de algemeen directeur of naar de klachten- en meldingencoördinator van het lokaal bestuur Tervuren.

Artikel 3. De lokale mandatarissen kunnen burgers ondersteunen en begeleiden bij het indienen van een aanvraag en het verkrijgen van informatie over de stand van zaken inzake de administratieve behandeling van een dossier, via de daartoe te volgen kanalen en procedures.

De lokale mandatarissen respecteren hierbij de onafhankelijkheid van de diensten en personeelsleden. Ze respecteren ook de procedures en termijnen die van toepassing zijn bij soortgelijke dossiers.

Artikel 4. Bespoedigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij lokale mandatarissen de reguliere verwerkings- of behandeltermijnen van een administratieve procedure proberen te versnellen. Begunstigingstussenkomsten betekent dat lokale mandatarissen tussenkomen om de afloop of het resultaat van een dossier te beïnvloeden naar de gewenste zin van de belanghebbende burger. Beide voornoemde tussenkomsten zijn verboden.

Artikel 5. De lokale mandatarissen staan ten dienste van alle burgers zonder onderscheid van onder andere geslacht, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur of persoonlijke gevoelens.

BELANGENVERMENGING EN DE SCHIJN ERVAN

Artikel 6. Een lokale mandataris mag zijn invloed en stem niet gebruiken voor het eigen persoonlijk belang. Dat mag ook niet voor het persoonlijk belang van een ander persoon of het belang van een organisatie bij wie hij een directe of indirecte betrokkenheid heeft.

Artikel 7. De politieke organen nemen beslissingen ten voordele van het algemeen belang. Daarom mogen lokale mandatarissen niet deelnemen aan de bespreking en stemming wanneer ze zelf een rechtstreeks belang hebben bij een dossier, tenzij hun deelname aan de besluitvorming bij wet is geregeld. Lokale mandatarissen beoordelen in eerste instantie zelf of er sprake is van een rechtstreeks belang waardoor mogelijke belangenvermenging zou kunnen ontstaan tijdens de besluitvorming. (artikel 27 §1, §3 en §4 en artikel 235 § 5 DLB en artikel 1596 Burgerlijk Wetboek).

Artikel 8. Mogelijke belangenvermenging is niet beperkt tot de bespreking en stemming. Belangenvermenging kan al ontstaan vooraleer het punt op de raad of een ander politiek orgaan besproken wordt. Daarom zorgt een lokale mandataris dat er ook geen enkele beïnvloeding is tijdens de andere fases van het besluitvormingsproces.

Artikel 9. Een lokale mandataris zorgt dat bij contacten met de burger nooit de schijn gewekt wordt dat particuliere belangen begunstigd (kunnen) worden. Iedere vorm van dienstverlening, informatiebemiddeling, doorverwijzing of begeleiding gebeurt zonder enige materiële of financiële tegenprestatie van welke aard of omvang ook en mag geen enkele vorm van cliëntelisme inhouden.

Artikel 10. Een lokale mandataris mag bepaalde functies niet uitoefenen (artikel 10 en 11 DLB).

Artikel 11. Een lokale mandataris mag bepaalde overeenkomsten en handelingen niet aangaan (artikel 27 §2 en §3 DLB).

Artikel 12. Een lokale mandataris meldt aan de algemeen directeur wanneer hij substantiële financiële belangen heeft (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee het lokaal bestuur zaken doet of waarin het lokaal bestuur een belang heeft.

CORRUPTIE EN DE SCHIJN ERVAN

Artikel 13. Een lokale mandataris mag zijn invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem rechtstreeks of onrechtstreeks gegeven of beloofd werden.

Artikel 14. Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van corruptie tegengaan. Corruptie of omkoping kan leiden tot strafrechtelijke vervolging.

HET AANNEMEN VAN GESCHENKEN, UITNODIGINGEN, REIZEN OF VERBLIJVEN

Artikel 15. Een lokale mandataris neemt geen (persoonlijke) geschenken, voordelen of diensten aan die hem door uitoefening van zijn functie worden aangeboden, tenzij aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- Het weigeren ervan maakt het raadswerk onmogelijk of onwerkbaar;
- De schijn van corruptie of beïnvloeding is onbestaande.

Eventueel uitgezonderd zijn de incidentele kleine attenties (zoals een bloemetje of een fles wijn) waarbij de schijn van corruptie en beïnvloeding minimaal is.

Artikel 16. Alle andere geschenken, voordelen of diensten die in het bezit komen van een lokale mandataris, worden door de lokale mandataris gemeld aan de algemeen directeur.

Afhankelijk van de aard van het geschenk, voordeel of dienst en de omstandigheden waarin het gegeven werd, wordt het ofwel alsnog terugbezorgd, ofwel eigendom van de gemeente / het OCMW / het AGB. De algemeen directeur registreert deze giften en geeft ze in alle transparantie een bestemming binnen het lokaal bestuur.

Artikel 17. Een lokale mandataris accepteert uitnodigingen (lunches, diners, recepties en andere) die door anderen betaald of gefinancierd worden enkel wanneer aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- De uitnodiging behoort tot de uitoefening van het raadswerk;
- De aanwezigheid kan worden beschouwd als functioneel (bv. protocollaire taken, werklunch, formele vertegenwoordiging van de gemeente / het OCMW / het AGB ...);
- De schijn van corruptie of beïnvloeding is onbestaande.

Artikel 18. Een lokale mandataris accepteert werkbezoeken, waarbij reis- en verblijfkosten niet door het lokaal bestuur betaald worden, alleen bij uitzondering. Een dergelijke invitatie dient gemeld te worden op de respectievelijke (politieke) organen.

De invitatie kan alleen geaccepteerd worden wanneer het bezoek aantoonbaar van belang is voor de gemeente / het OCMW / het AGB. Van een dergelijk werkbezoek wordt altijd een (schriftelijk of mondeling) verslag overgemaakt aan de (politieke) organen.

HET GEBRUIK VAN FACILITEITEN EN MIDDELEN VAN HET LOKAAL BESTUUR

Artikel 19. Lokale mandatarissen krijgen voor hun raadswerk de beschikking over vergaderzalen in het administratief centrum. Een lokale mandataris houdt zich aan de regels die vastgelegd zijn over het gebruik van deze middelen.

OMGAAN MET INFORMATIE

Artikel 20. De politieke organen werken gedeeltelijk volgens het principe van openbaarheid, met uitzondering van het bijzonder comité voor de sociale dienst dat integraal volgens het principe van de beslotenheid werkt.

Artikel 21. Een lokale mandataris communiceert correct over de redenen en motieven op basis waarvan hij individueel gestemd heeft. Daarnaast communiceert een lokale mandataris eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan het politieke orgaan als geheel de beslissing genomen heeft.

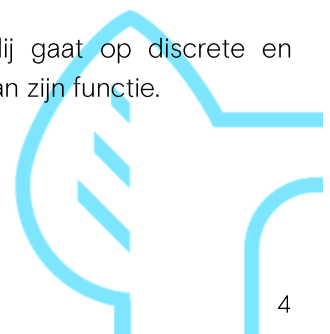
Artikel 22. Een lokale mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim wanneer hij door de functie van lokale mandataris kennis krijgt van geheimen of vertrouwelijke informatie die personen aan de gemeente / het OCMW / het AGB hebben meegedeeld. Hetzelfde geldt voor geheimen of vertrouwelijke informatie die ze vernemen in organen waarin de lokale mandataris namens de gemeente- of OCMW-raad is afgevaardigd. Bekendmaking van deze geheimen/vertrouwelijke informatie is verboden, behalve wanneer de wet/het decreet de openbaring oplegt of mogelijk maakt.

Geheime of vertrouwelijke informatie kan bij voorbeeld betrekking hebben op de openbare veiligheid of op de persoonlijke levenssfeer. Persoonlijke informatie uit personeelsdossiers, uit klachtendossiers of van inwoners die een beroep doen op individuele steun- en dienstverlening, valt dus onder het beroepsgeheim. Deze gegevens moeten beschermd worden en kunnen dus niet gedeeld worden.

Een schending van het beroepsgeheim kan leiden tot sancties op basis van de deontologische code, tot een burgerrechtelijke veroordeling met schadevergoeding en in uiterste gevallen ook tot strafrechtelijke vervolging.

Artikel 23. Naast het strenge beroepsgeheim geldt eveneens een geheimhoudingsplicht voor lokale mandatarissen. Deze plicht beschermt wat besproken wordt tijdens een besloten vergadering inclusief de feiten, meningen, overwegingen, enz. (artikel 28 en 29 §4 DLB en artikel 458 Strafwetboek).

Artikel 24. Een lokale mandataris heeft een algemene discretieplicht. Hij gaat op discrete en voorzichtige wijze om met de informatie die hem toekomt in de uitoefening van zijn functie.

Artikel 25. Een lokale mandataris gebruikt de informatie die hij kreeg door de uitoefening van zijn functie enkel voor zijn raadswerk en niet voor zijn persoonlijk belang of voor het persoonlijk belang van anderen.

Artikel 26. Een lokale mandataris maakt brieven niet openbaar en stuurt e-mails niet door wanneer het niet zeker is dat de afzender daarmee zou instemmen. Bij twijfel over de bedoeling van de afzender wordt de expliciete toestemming gevraagd.

ONDERLINGE ONGANG EN AFSPRAKEN OVER VERGADERINGEN

Artikel 27. Lokale mandatarissen gaan respectvol om met elkaar, de leden en voorzitters van de andere politieke organen en de personeelsleden van de gemeente / het OCMW / het AGB.

Artikel 28. Lokale mandatarissen richten zich tot elkaar, de algemeen directeur en de personeelsleden van de gemeente / het OCMW / het AGB op een correcte wijze en dit zowel verbaal, non-verbaal als schriftelijk, inclusief alle elektronische communicatie.

Artikel 29. Lokale mandatarissen houden zich tijdens vergaderingen van de politieke organen aan het huishoudelijk reglement en volgen de aanwijzingen van de voorzitter van het respectievelijke orgaan hierover op.

Artikel 30. Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare zitting, van negatieve uitlatingen over individuele personeelsleden inclusief de decretale graden.

NALEVING EN HANDHAVING VAN DE DEONTOLOGISCHE CODE ENKEL VAN TOEPASSING VOOR DE GEMEENTE EN HET OCMW

Artikel 31. De gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn richten een deontologische commissie op.

De voorzitter van de raad wordt afgevaardigd als voorzitter van de deontologische commissie.

Het aantal leden van de deontologische commissie wordt door de gemeenteraad evenredig verdeeld volgens eenzelfde berekeningswijze die de gemeenteraad vastlegt voor alle commissies. De berekeningswijze is als volgt: per begonnen schijf van 3 raadsleden wordt er één zetel toegekend in elk geval moet elke fractie met minstens 1 lid vertegenwoordigd zijn in de deontologische commissie. Onafhankelijke raadsleden vormen geen fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

Elke fractie wijst het mandaat in de commissie toe met een voordracht gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad / de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn. Stel dat de raadsvoorzitter voordrachten ontvangt voor meer dan één fractielid als lid van de commissie, dan beslist de raad. Bij deze voordracht kunnen ook één of meer plaatsvervangers aangeduid worden die in opgesomde volgorde het commissielid vervangen bij afwezigheid of wanneer die betrokken partij is. Een plaatsvervanger is een raadslid voorgedragen door dezelfde fractie, tenzij de fractie maar één lid telt. In dat geval kan ook een raadslid van een andere fractie voorgesteld worden. Een fractie kan tijdens

de bestuursperiode steeds beslissen een ander lid aan te duiden en/of één of meer plaatsvervangers te vervangen of toe te voegen.

Gaat het om een mogelijke schending van de code door de voorzitter van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover de voorzitter vervangen conform art. 7, §5, derde lid van het decreet over het lokaal bestuur.

Gaat het om een mogelijke schending van de code door een lid van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover het lid vervangen door een plaatsvervanger in volgorde van hoe ze door de fractie werden voorgedragen.

Artikel 32. De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.

De commissie wordt in ieder geval bijeengeroepen wanneer dat nodig is conform art. 38 van deze code. De voorzitter is daarenboven gehouden de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens een derde van haar leden.

De oproepingen vermelden in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en worden tenminste 8 dagen voor de vergadering aan de leden bezorgd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, wordt de bijeenroeping tenminste 3 dagen voor de vergadering bezorgd. De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt wordt het dossier dat erop betrekking heeft, ter beschikking van de leden van de commissie vanaf de verzending van de agenda.

De bezorging van de oproeping, de agenda en de dossier gebeurt op dezelfde wijze als dat gebeurt in de raad, met als verschil dat enkel de leden van de deontologische commissie deze oproep, agenda en dossiers ontvangen.

De vergaderingen van de deontologische commissie zijn niet openbaar.

De leden van de commissie werken volgens volgende principes:

- De handhaving is onpartijdig.
- Men is terughoudend met publiciteit.
- Men gaat zorgvuldig om met de vermeende schender.

Artikel 33. De commissie is bevoegd voor:

- Het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door personen die door deze code gevat worden zoals voorzien in de procedure van art. 37 tot en met 39 van deze code.
- Het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan. Dat kan op eigen initiatief van de commissie of minstens één keer per bestuursperiode op vraag van de raad conform art. 41 van deze code.

Artikel 34. De gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn zien erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- het voorkomen van mogelijke schendingen
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel zich uitspreken over schendingen van de deontologische code

Artikel 35. Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen. Aanvullend daaraan kan de lokale mandataris ook steeds aftoetsen bij externe deskundigen zoals een stafmedewerker van de VSG of de reflectiekamer integriteit van VSG.

Artikel 36. Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 37. Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij hiervan melding maken bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Indien na het gesprek met de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen, het vermoeden van een schending blijft bestaan, meldt de lokale mandataris dit aan de voorzitter van het betrokken politiek orgaan en aan de algemeen directeur die samen een vooronderzoek doen. De algemeen directeur kan een personeelslid aanwijzen om dat in zijn plaats te doen.

Artikel 38. Wanneer de raadsvoorzitter en de algemeen directeur (of het daartoe aangewezen personeelslid) besluiten dat de melding onontvankelijk is dan betekent dit meteen het einde van de procedure die gestart werd naar aanleiding van dit vermoeden. De commissieleden worden hierover wel geïnformeerd.

Is de melding ontvankelijk dan onderzoekt de commissie ten gronde en roept de voorzitter van de deontologische commissie de commissie bijeen binnen de dertig dagen na de melding. De periode van dertig dagen wordt geschorst van 11 juli tot en met 15 augustus.

De commissie onderzoekt de melding en geeft zowel de melder als de vermeende schender de kans zich te laten horen. Ook mogelijke getuigen kunnen gehoord worden. Niemand kan daartoe verplicht worden.

Na het horen van betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan het bevoegde politieke orgaan.

Artikel 39. Wanneer vaststaat dat er sprake is van overtreding van een regel van de deontologische code, kan dit leiden tot een uitspraak van het politiek orgaan over de betreffende mandataris die de schending heeft begaan op basis van het onderzoek van de deontologische commissie. Hierbij dient zij proportioneel te zijn in de beoordeling: de aard van de schending en de context waarbinnen de

schending heeft plaatsgevonden spelen een belangrijke rol. Strafbare feiten zullen door de raadsvoorzitter steeds aangegeven worden bij de bevoegde instanties. Beroepsmogelijkheden zijn voorzien naargelang de overtreding, vervat in onder andere het DLB (art. 9) en het “statuut mandataris” (Codex Vlaanderen).

‘Sancties’ (terechtwijzigingen) kunnen worden opgelegd ten aanzien van de lokale mandataris die de deontologische code overtreedt, zoals:

- Politiek aangesproken worden
- Een eis tot publiek excuus
- Afkeuring door partijen

Bovendien maakt de voorzitter melding van de overtreding aan de bevoegde minister. Er is melding van het feit dat mogelijk aanleiding kan geven tot een burgerrechtelijke of strafrechtelijke vervolging.

Artikel 40. De leden en de voorzitter van de deontologische commissie worden conform artikel 43 §3 van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad vergoed.

EVALUEREN VAN DE DEONTOLOGISCHE CODE

Artikel 41. Minimaal één keer per bestuursperiode evalueren de politieke organen de deontologische code. De raad vraagt daarvoor eerst advies aan de deontologische commissie. Daarbij wordt o.a. bekeken of de code nog actueel is, nog goed werkt en of ze nageleefd wordt.

GOEDKEURING VAN DE DEONTOLOGISCHE CODE

Artikel 42. De deontologische code van het lokaal bestuur werd op 28 september 2023 goedgekeurd door de gemeenteraad, de raad voor maatschappelijk welzijn en de raad van bestuur van Bexit.

Artikel 43. De deontologische code treedt in werking op 1 oktober 2023.

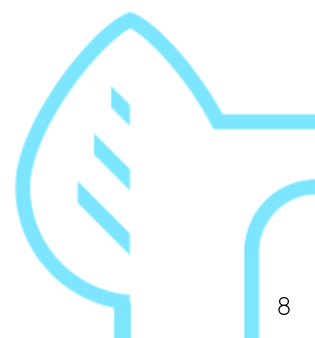
Opgemaakt op 28 september 2023 in Tervuren in 3 exemplaren, waarvan elk van de partijen een exemplaar ontvangt.

Voor de gemeente Tervuren,

Dirk Stoffelen
Algemeen directeur

Hugo Vankelecom
Voorzitter gemeenteraad

Voor het OCMW Tervuren,

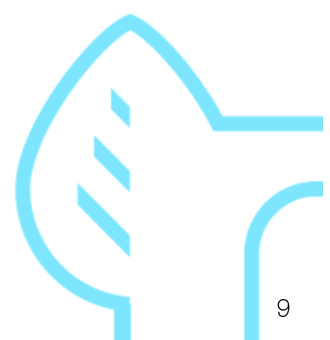
Dirk Stoffelen
Algemeen directeur

Hugo Vankelecom
Voorzitter raad voor maatschappelijk welzijn

Voor het autonoom gemeentebedrijf BEXIT,

Dirk Stoffelen
Secretaris

Kristina Eyskens
Voorzitter

Bijlagen:

- Bijlage 1 – Relevante regelgeving:

DLB

- artikel 10
- artikel 11
- artikel 27
- artikel 28
- artikel 29 §4
- artikel 235 § 5

Strafwetboek

- artikel 458

Burgerlijk wetboek

- artikel 1596

- Bijlage 2 – Adviezen VVSG 2021-2022

